

MÄÄRUS

04.02.2025 nr 5

Suuremahuliste investeeringute toetus

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse suuremahuliste investeeringute toetuse andmise, kasutamise ning tagasinõudmise ja -maksamise tingimused ja kord.

(2) Toetuse taotlemise, määramise ja kasutamisega seotud teave ja dokumendid esitatakse Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2014. a määruses nr 121 „Struktuuritoetuse registri pidamise põhimäärus“ nimetatud e-toetuse keskkonna kaudu (edaspidi *e-toetuse keskkond*), kui käesolevast määrusest ei tulene teisiti. Kui e-toetuse keskkonnas ei ole vastavat liiki dokumendi esitamist ette nähtud, esitatakse digitaalselt allkirjastatud dokument elektrooniliselt.

§ 2. Riigiabi

(1) Toetus on investeeringuteks ette nähtud regionaalabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78, edaspidi *üldine grupierandi määrus*), artikli 14 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

(2) Toetust ei anta üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–6 ja artiklis 13 sätestatud juhtudel.

§ 3. Terminid

Käesoleva määruse tähenduses:

- 1) alginvesteering on vara soetamine või rentimine seoses uue ettevõtja või ettevõtte asutamisega, olemasoleva ettevõtja tootmisvõimsuse suurendamisega, toodangu mitmekesistamisega toodetega, mida ei ole veel ettevõtjas toodetud, või olemasoleva ettevõtja kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega;
- 2) ettevõtte on majandusüksus, mis toimib ettevõtja olemasolevast majandusüksusest iseseisvalt

ning millel on eraldiseisev tootmisprotsess;

3) immateriaalne vara on vara üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 30 tähenduses, mida ettevõtja kasutab pikema perioodi jooksul kui viis aastat;

4) materiaalne vara on vara üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 29 tähenduses, mida ettevõtja kasutab pikema perioodi jooksul kui viis aastat;

5) projektiplaan on ettevõtja tegutsemist või laienemist mõjutava tegevuse, eesmärgi ja selle täitmiseks vajalike vahendite detailne kirjeldus;

6) suurettevõtja on ettevõtja, kes ei vasta üldise grupierandi määruse I lisa artiklis 2 sätestatud kriteeriumitele.

§ 4. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on soodustada suuremahuliste investeeringute tegemist Eestis ning seeläbi ettevõtjate konkurentsivõime, ekspordivõimekuse ja lisandväärtuse kasvu.

(2) Toetuse andmise tulemusel loob iga toetuse saaja Eestis vähemalt 30 töökohta, mille keskmine brutokuupalk on võrdne või suurem justitiisministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)“ (edaspidi *EMTAK*) kahekohalise koodi täpsusega esitatud tegevusala, millel või mille alla liigitatud tegevusalal projekti ellu viiakse, taotluse esitamisele eelnenud kvartali kohta Statistikaameti avaldatud Eesti keskmise brutokuupalgaga. Keskmise brutokuupalga arvutamisel lähtutakse toetuse saaja valitud 30 töökoha keskmisest brutokuupalgast.

§ 5. Toetuse rakendamine

Toetuse taotlusi menetleb, taotluste rahuldamise, rahuldamata jätmise ning muutmise otsuseid ja toetuse makseid teeb, toetuse kasutamist kontrollib ning toetuse tagasinõudmise otsuseid teeb Ettevõtjate ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi *EIS*).

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 6. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse lõikes 2 või 3 sätestatud investeeringuks, mille abikõlblikud kulud on vähemalt 100 miljonit eurot ning mis aitab saavutada §-s 4 sätestatud eesmärki ja tulemust.

(2) Kui taotleja on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse I lisa artiklis 2 sätestatud kriteeriumitele (edaspidi *VKE*), antakse toetust alginvesteeringuks.

(3) Kui taotleja on suurettevõtja, antakse toetust investeeringuks üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 51 tähenduses.

(4) Kinnisasi, millele investeering tehakse, peab olema taotleja omandis või taotleja on sõlminud selle kasutamiseks rendilepingu või tema kasuks on kinnisasjale seatud piiratud asjaõigus või taotleja on sõlminud notariaalselt tõestatud eellepingu kinnisasja omandamiseks, piiratud asjaõiguse seadmiseks või eellepingu rentimiseks. Kui kinnisasi, millele investeering tehti, ei ole taotleja omandis, peab kinnisasja kasutamiseks sõlmitud rendileping või piiratud asjaõigus olema seatud kogu projekti abikõlblikkuse perioodiks ja vähemalt viieks aastaks nimetatud perioodi lõppemisest.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Abikõlblik kulu peab olema põhjendatud, dokumentaalselt tõendatav, tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil tehtud toetatava tegevuse käigus ning selle peab olema tasunud toetuse saaja. Kulu on põhjendatud, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus §-s 4 sätestatud tulemuse saavutamiseks.

(2) Abikõlblike kulude ja omafinantseeringu tõendamisel arvestatakse ainult raamatupidamise algdokumentide alusel pangaülekandega tasutud kulusid.

(3) Abikõlblike kulude hulka ei arvata käibemaksu, trahve, viiviseid ja muid rahalisi karistusi ning kohtu- ja õigusabikulusid, amortisatsiooni ega kulu, mille katteks on toetust makstud teistest riiklikest, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu või muudest välisabi vahenditest.

(4) Abikõlblikud on järgmised turutingimustel § 6 lõigetes 2 ja 3 sätestatud tegevuse kulud:

- 1) materiaalse vara omandamise kulu;
- 2) ehitise ehitamise ja rekonstrueerimise kulu;
- 3) materiaalse vara rentimise kulu üldise grupierandi määruse artikli 14 lõikes 6 sätestatud tingimustel;
- 4) materiaalse vara seadistamise, transpordi ja transportimiseks vajalik kindlustuskulu, kui see sisaldub vara soetusmaksumuses;
- 5) immateriaalse vara omandamise kulu üldise grupierandi määruse artikli 14 lõikes 8 sätestatud tingimustel.

(5) Suurettevõtjast toetuse saaja puhul peab omandatav või renditav vara olema uus. Vara loetakse uueks, kui seda ei ole varem majandustegevuses kasutatud.

(6) Ostetud vara omandiõigus peab toetuse saajale üle minema projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul. Kapitalirendi tüüpi liisingu puhul võib liisingulepingu periood olla pikem kui abikõlblikkuse periood, kui lepingu kohaselt läheb vara omandiõigus toetuse saajale üle pärast kõigi liisingumaksete tasumist.

(7) Kui toetatava tegevuse raames toodetakse uut toodet, peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200 protsendi ulatuses uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust tööde algusele eelnenud majandusaasta seisuga.

(8) Uus toode on toode, mida taotleja ei ole varem tootnud või mida suurettevõtjast taotleja toodab tegevusalal, mis ei ole tema põhitegevusalaga sama ega sarnane tegevusala üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 50 tähenduses.

§ 8. Toetuse suurus ja osakaal

(1) Toetuse maksimaalne suurus on 20 000 000 eurot projekti kohta.

(2) Toetuse maksimaalne osakaal on 10 protsenti. Toetuse maksimaalne osakaal on 15 protsenti juhul, kui loodavate töökohtade keskmine brutokuupalk ületab 1,5 korda § 4 lõikes 2 sätestatud keskmisest brutokuupalgast ja investeeringu asukoht asub väljaspool Harjumaad. Töötajatena käsitletakse toetuse andmise tulemusel loodud töökohtadel töötavaid isikuid.

(3) Toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest, kui taotleja tegevuskoht asub Harjumaal, on kümme protsenti.

(4) Projekti omafinantseeringuga kaetakse projekti abikõlblikest kuludest osa, mida toetusest ei finantseerita.

§ 9. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse esitamise kuupäevast või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud hilisemast kuupäevast ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval.

(3) Projekti abikõlblikkuse periood kestab kuni 48 kuud.

(4) Taotleja ei tohi alustada projekti tegevusi ega võtta kohustusi nende elluviimiseks enne taotluse esitamist.

(5) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist mõjuval põhjusel ja tingimusel, et saavutatav tulemus seondub endiselt toetuse andmise eesmärgiga. Pikendamise korral võib abikõlblikkuse periood ületada lõikes 3 sätestatud abikõlblikkuse perioodi kestust.

(6) Toetuse saaja peab viivitamata taotlema projekti lõpetamist, kui ilmnevad asjaolud, mis ei võimalda projekti jätkamist.

(7) Projekt lõpeb, kui EIS on lõpparuande kinnitanud ja toetuse saajale viimase väljamakse teinud.

3. peatükk

Toetuse taotlemine ja taotluste menetlemine

§ 10. Toetuse taotlemine

(1) Toetust taotletakse jooksvalt või voorupõhiselt. Sama äriühing, samuti temaga samasse kontserni kuuluv äriühing võib määruse alusel toetust saada ühe korra.

(2) EIS teavitab oma veebilehel toetuste eelarvest ning taotluste vastuvõtmise alustamisest, lõpetamisest ja peatamisest ning sellest, kas taotlemine on jooksev või voorupõhine, kooskõlastades selle enne Majandus- ja Kommunikatsiooniministriumiga.

(3) Voorupõhise taotlemise korral teavitab EIS taotluste vastuvõtmise algus- ja lõppkuupäevast vähemalt 20 kalendripäeva enne taotlusvooru algust. Jooksva taotlemise korral teavitab EIS taotluste vastuvõtmise alustamisest vähemalt 20 kalendripäeva ette.

(4) Jooksva taotlemise korral lõpetab EIS taotluste vastuvõtmise ja teavitab sellest oma veebilehel, kui taotluste rahastamiseks ettenähtud eelarve jääk võrdsustub menetluses olevates taotlustes, mille suhtes ei ole veel otsust tehtud, märgitud toetuste summaga.

§ 11. Eelnõustamine

(1) Enne toetuse taotlemist peab taotleja läbima EIS-i läbiviidud eelnõustamise, mille tulemusena antakse taotleja projektiplaani eelhindang.

(2) EIS annab projektiplaanile positiivse eelhindangu, kui peab selles kirjeldatu põhjal §-s 4 sätestatud eesmärgi ja tulemust saavutatavaks. Eelhindang ei ole EIS-ile taotluse hindamisel siduv.

(3) Projektiplaani koostatakse EIS-i veebilehel avaldatud vormil ja see peab sisaldama järgmist:

- 1) projekti eesmärk ja vastavalt EMTAK-i klassifikatsioonile märgitud projekti tegevusala;
- 2) projekti tegevuste kirjeldus, elluviimise asukoht ja ajakava;
- 3) projekti oodatav tulemus koos finantsprognosiga, lähtudes §-st 4;
- 4) projekti eelarve maht ja rahastamise allikad;
- 5) ülevaade projekti tegevuste eest vastutava meeskonna varasemast kogemusest ja kompetentsist.

(4) Eelnõustamine viiakse läbi 15 tööpäeva jooksul projektiplaani esitamisest EIS-ile. Eelhindang kehtib kuus kuud.

§ 12. Nõuded taotlejale

(1) Toetust võib taotleda Eesti äriregistrisse kantud äriühing. Taotlejas ega temaga ühte kontserni kuuluvas äriühingus ei tohi olla riigi ega kohaliku omavalitsuse üksuse osalust, mis ületab 49 protsenti.

(2) Taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotleja maksu- ja maksevõlg riigile koos intressidega ei tohi olla suurem kui 100 eurot või selle tasumine peab olema ajatatud ning maksed peavad olema tehtud ajakava kohaselt;
- 2) taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise hetkeks on nõuetekohaselt täidetud maksukorralduse seaduses sätestatud maksudeklaratsioonide ja äriregistrile majandusaasta aruannete esitamise kohustus;
- 3) taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
- 4) taotleja ei ole raskustes olev ettevõtja üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 mõistes;
- 5) taotlejale ega temaga ühte kontserni kuuluvale äriühingule ei tohi olla määruse alusel toetust antud;
- 6) taotlejal või tema seaduslikul esindajal ei ole kehtivat kriminaalkaristust;
- 7) taotleja on riiklikest, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu või muudest välisabi vahenditest saanud toetuse, mille ta on pidanud tagasi maksma, nõuetekohaselt tagasi maksnud või talle määratud toetusest loobunud;
- 8) taotleja ei ole toetatavale tegevusele saanud ega taotlenud toetust samal ajal punktis 7 sätestatud vahenditest.

§ 13. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid, kinnitusi ja dokumente:

- 1) taotleja nimi, registrikood, EMTAK-i tegevusala kood ja teave, kas taotleja on VKE või suurettevõtja;
- 2) projekti nimetus, eesmärk ja kirjeldus, algus- ja lõppkuupäev, abikõlblike kulude loetelu, projekti eelarve kogusumma ja toetuse summa, projekti tegevuste elluviimise asukoht;
- 3) projektiplaani, millele antud positiivne eelhindang on kehtiv;
- 4) taotleja viimase majandusaasta aruanne, kui aruanne ei ole äriregistris kättesaadav, ja kontserni viimase majandusaasta konsolideeritud aruanne, kui taotleja kuulub kontserni;
- 5) taotleja jooksva majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelnenu kvartali seisuga;
- 6) projekti eelarve kalkulatsioon EIS-i vormil;
- 7) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;

- 8) kinnitus, et kahe aasta jooksul enne taotluse esitamist ei ole toimunud ümberpaigutamist ning ümberpaigutamist ei toimu kahe aasta jooksul pärast seda, kui taotletud toetusest on alginvesteering tehtud;
- 9) kinnitus, et taotleja vastab §-s 12 sätestatud nõuetele;
- 10) dokumendid, mis tõendavad § 6 lõikes 4 sätestatud nõude täitmist;
- 11) teave selle kohta, kas taotleja on taotlenud või saanud riiklikest, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu või muudest välisabi vahenditest toetust projektile või projekti tegevusele.

(2) Ümberpaigutamine on ettevõtja tegevuse või selle osa üleviimine üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 61a tähenduses.

§ 14. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemise tähtaeg on 40 tööpäeva voorupõhise taotlemise korral taotlusvooru sulgumisest arvates ja jooksva taotlemise korral taotluse esitamisest arvates.

(2) Taotluse menetlemise aega võib põhjendatud juhul pikendada kuni kümne tööpäeva võrra, millest teavitatakse taotlejat.

(3) Kui taotleja või taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise käigus avastatakse puudusi, teavitatakse sellest viivitamata taotlejat ja antakse puuduste kõrvaldamiseks kuni kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(4) EIS teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui:

- 1) taotleja ei ole lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud;
- 2) taotlus või taotleja ei vasta vähemalt ühele määruses sätestatud nõudele ning mittevastavust ei ole võimalik kõrvaldada.

§ 15. Taotluse hindamine ja hindamiskriteeriumid

(1) Nõuetele vastavat taotlust hinnatakse hindamisjuhendi kohaselt, mille EIS koostab lõikes 4 sätestatud hindamiskriteeriumitest lähtudes ja kooskõlastab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga ning esitab arvamuse avaldamiseks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile. EIS-il on õigus moodustada taotluste hindamiseks komisjon ning kaasata sõltumatuid eksperte. Hindamiskomisjoni koosseis kooskõlastatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga.

(2) Hindamiskomisjoni koosseis ja hindamisjuhend avaldatakse EIS-i veebilehel hiljemalt taotluste vastuvõtmise alustamise päeval.

(3) Taotlust hinnatakse lõike 4 punktides 1–4 sätestatud kriteeriumite alusel hindega null kuni neli ning punktis 5 sätestatud kriteeriumi puhul hindega null või neli. Null on mitterahuldav ja neli suurepärase. Taotluse koondhinne kujuneb hindamiskriteeriumite hinnete kaalutud keskmisest.

(4) Taotluse hindamiskriteeriumid ja nende osakaalud koondhindest on järgmised:

- 1) projekti mõju §-s 4 sätestatud eesmärgi ja tulemuse saavutamisele, arvestades loodavate töökohtade keskmist brutokuupalka – 40 protsenti koondhindest;
- 2) taotleja võimekus projekti eesmärki saavutada – 20 protsenti koondhindest;
- 3) projekti mõju Eesti majandusele – 20 protsenti koondhindest;
- 4) projekti ettevalmistuse tase – kümme protsenti koondhindest;
- 5) projekti tegevuste elluviimise koht asub väljaspool Harjumaad – kümme protsenti koondhindest.

(5) Voorupõhise taotlemise puhul seab EIS taotlused hindamistulemuse alusel paremusjärjestusse. Voorupõhise taotlemise puhul seab EIS taotlused hindamistulemuse alusel paremusjärjestusse vastavalt hindamisjuhendis sätestatule.

§ 16. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Taotlus rahuldatakse, kui taotleja ja taotlus vastavad määruses sätestatud nõuetele ega esine lõikes 3 sätestatud taotluse rahuldamata jätmise alust.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) toetuse saaja nimi, registrikood ja projekti nimetus;
- 2) projekti kogumaksumus, toetuse suurus ja osakaal abikõlblikest kuludest;
- 3) projekti abikõlblikkuse periood;
- 4) projekti elluviimise tingimused;
- 5) aruannete esitamise tähtajad ja kord;
- 6) toetuse maksmise tingimused.

(3) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui esineb vähemalt üks järgmine asjaolu:

- 1) taotluse koondhinne on alla 2,50;
- 2) taotlus on saanud vähemalt ühe § 15 lõike 4 punktides 1–4 sätestatud kriteeriumi eest hindeks vähem kui 2,00;
- 3) taotleja mõjutab õigusvastaselt otsuse tegemist;
- 4) taotletav toetuse summa ületab taotluste rahastamise eelarve vaba jääki ja taotlust ei ole võimalik osaliselt rahuldada;
- 5) taotleja või taotlus ei vasta vähemalt ühele määruses sätestatud nõudele.

(4) Taotluse rahuldamise, rahuldamata jätmise või nimetatud otsuse muutmise otsus edastatakse taotlejale või toetuse saajale kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates haldusmenetluse seaduse §-des 26–29 sätestatud viisil.

§ 17. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

(1) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud järgmistel juhtudel:

- 1) toetust on taotletud tegevusele või kulude katteks, mis ei ole põhjendatud;
- 2) taotletav toetuse summa ületab rahastamise eelarve vaba jääki.

(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui §-s 4 sätestatud tulemus ja projekti eesmärk on osalise rahuldamise korral saavutatav ja taotleja on nõus EIS-i ettepanekuga vähendada taotletud toetuse summat. Kui taotleja ei ole ettepanekuga nõus, teeb EIS taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui taotleja peab tegema lisatoiminguid. Kui taotleja ei ole kõrvaltingimuse seadmisega nõus, teeb EIS taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(4) Kui taotlus rahuldatakse kõrvaltingimusega, ei teki toetuse saajal õigust saada toetust enne kõrvaltingimuse täitmist. Kõrvaltingimuse nõuetekohase täitmise korral lisatakse sellekohane teave taotluse rahuldamise otsuse juurde.

§ 18. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

- (1) Taotluse rahuldamise otsust muudab EIS omal algatusel või toetuse saaja digiallkirjastatud taotluse alusel.
- (2) Enne taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsuse tegemist kontrollib EIS muudatuste asjakohasust ja vajalikkust ning hindab vajaduse korral muudatuse mõju hindamiskriteeriumite alusel, kaasates vajadusel eksperte või hindamiskomisjoni.
- (3) EIS-il on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitatav muudatus ei aita kaasa projekti eesmärgi ja §-s 4 sätestatud tulemuse saavutamisele.
- (4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab EIS 20 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.
- (5) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see aitab kaasa §-s 4 sätestatud tulemuse ja projekti eesmärgi saavutamisele ning muudatus on põhjendatud.
- (6) EIS võib tunnistada taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks järgmistel juhtudel:
 - 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
 - 2) toetust taotledes või projekti ellu viies on esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet;
 - 3) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kõrvaltingimust;
 - 4) taotluse rahuldamise otsuse muutmise taotlust ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
 - 5) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta.
- (7) Toetuse saajal tuleb saadud toetus taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistamise korral tagasi maksta.

4. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmine

§ 19. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

- (1) Vahe- ja lõpparuande esitamise kuupäevad ja vahearuaruande perioodid määratakse taotluse rahuldamise otsuses. Aruandlusperiood on kuus kuud.
- (2) Vahearuaruande peab sisaldama tegevuste elluviimise ülevaadet, hinnangut ja andmeid tegevuste edenemise kohta vastaval aruandeperioodil ning ülevaadet tulemuste saavutamise kohta.
- (3) Lõpparuande peab sisaldama projekti tegevuste elluviimise ülevaadet ja hinnangut abikõlblikkuse perioodil tulemuste saavutamise kohta.
- (4) EIS kinnitab vahe- ja lõpparuande või tagastab selle täiendamiseks 30 tööpäeva jooksul aruande esitamisest arvates.
- (5) EIS võib vahe- ja lõpparuandele hinnangu andmiseks kaasata hindamiskomisjoni või eksperte.
- (6) Toetuse saaja esitab EIS-i nõudmisel kolme aasta jooksul pärast projekti lõppemist projekti elluviimise järgse aruande, mille eesmärk on hinnata projekti ja meetme mõju.

§ 20. Toetuse maksmine

- (1) Toetust makstakse toetuse saajale vastavalt taotluse rahuldamise otsuses määratud tingimustele, kui abikõlblik kulu on tekkinud ja toetuse saaja on selle tasunud täielikult või omafinantseeringu ulatuses.
- (2) Toetuse saaja esitab EIS-ile maksetaotluse mitte sagedamini kui kord kvartalis.
- (3) Kui toetuse saaja on abikõlbliku kulu tasunud omafinantseeringu ulatuses, esitab ta EIS-ile kogu kulu maksmist tõendava dokumendi kümne kalendripäeva jooksul vastava kulu eest toetuse saamisest arvates. Nimetatud kohustuse täitmata jätmise korral võib EIS peatada järgmise maksetaotluse menetlemise ning nõuda toetuse tagastamist.
- (4) Lõppmakse tehakse pärast projekti tegevuste elluviimist ning lõpparuande kinnitamist.
- (5) EIS menetleb maksetaotlust kuni 30 tööpäeva.
- (6) EIS võib kuludokumente kontrollida toetuse saaja juures kohapeal.
- (7) Kui maksetaotluse või sellega seotud kuludokumendi menetlemise käigus ilmneb puudus, mida on võimalik kõrvaldada, määrab EIS puuduse kõrvaldamiseks tähtaja, mille võrra pikeneb maksetaotluse menetlemise aeg.
- (8) EIS võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse, kui:
 - 1) esitatud kuludokument ei vasta raamatupidamise seaduses algdokumendile esitatud nõuetele;
 - 2) toetatavat tegevust ei viidud ellu projekti abikõlblikkuse perioodil;
 - 3) kulu aluseks olev tegevus ei ole toetatav või kulu abikõlblik;
 - 4) toetuse saaja ei ole tagasimaksmisele kuuluvat toetust tagasi maksnud;
 - 5) toetuse saaja rikub määruses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust.

5. peatükk

Toetuse saaja ja EIS-i õigused ja kohustused ning toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

§ 21. Toetuse saaja õigused ja kohustused

- (1) Toetuse saajal on õigus saada EIS-ilt teavet ja selgitusi toetuse andmisega seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustuste kohta.
- (2) Toetuse saaja on kohustatud:
 - 1) viima projekti tegevused korrektselt ellu, tagama projekti juhtimise ning kasutama toetust vastavalt taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatule;
 - 2) tagama ettenähtud omafinantseeringu;
 - 3) looma ühe aasta jooksul pärast projekti lõppemist vähemalt 30 uut töökohta, mis vastavad § 4 lõikes 2 sätestatud nõuetele, ja säilitama neid töökohti vähemalt kolme aasta jooksul projekti lõppemisest;
 - 4) tagama, et raamatupidamises on toetatava projekti kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest toetuse saaja kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatud;
 - 5) säilitama toetuse eest soetatud vara vähemalt viie aasta jooksul arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest;

- 6) esitama EIS-ile nõutud teabe kümne tööpäeva jooksul nõude saamisest arvates, kui EIS ei ole määranud teistsugust tähtaega;
- 7) teavitama EIS-i kirjalikult, kui toetuse saaja oluliste otsuste tegemise õigusega osanik või aktsionär või juhtorgani liige muutub, seda ka juhul, kui muudatused nähtuvad äriregistrist;
- 8) võimaldama toetuse kasutamise üle kontrolli teostavale isikule juurdepääsu projekti elluviimisega seotud kinnistule ja ruumidesse;
- 9) osutama auditi ja kontrolli tegemiseks igakülgset abi määratud tähtajaks;
- 10) tagama projekti elluviimiseks vajalike õigusaktides ette nähtud lubade ja kooskõlastuste olemasolu;
- 11) säilitama taotluse, toetuse ja projekti elluviimisega seonduvat dokumentatsiooni vähemalt kümme aastat alates viimase toetuse makse tegemisest;
- 12) viivitamata kirjalikult teavitama EIS-i kõigist esitatud andmete muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist, tulemuste saavutamist ning projekti tegevuste elluviimisega jätkamist;
- 13) pidama kinni projekti eelarvest;
- 14) tagama projekteerimisel ja ehitamisel ehitusseadustiku nõuete täitmise;
- 15) näitama toetust kasutades EIS-i veebilehel avaldatud viisil, et tegemist on toetusega.

§ 22. EIS-i õigused ja kohustused

(1) EIS-il on õigus:

- 1) nõuda projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide, tulemuste ja kulude kohta lisaandmete ja -dokumentide esitamist;
- 2) kontrollida toetuse saaja juures kuludokumente ja projekti tegevuste elluviimist, viibida toetuse saaja ruumides ja territooriumil ning kontrollida toetuse kasutamise seotud andmeid, dokumente ja muid materjale;
- 3) kontrollida toetuse ja omafinantseeringu kasutamist;
- 4) peatada toetuse väljamaksmine rikkumise kõrvaldamiseni, kui toetuse saaja rikub määruuses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
- 5) peatada toetuse maksed tagasinõutud summa lõpliku tagasimakseni;
- 6) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saaja majanduslik olukord on selliselt halvenenud, et toetuse eesmärgipärane kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud.

(2) EIS on kohustatud:

- 1) tegema taotlus- ja aruandevormid ning juhendmaterjalid taotlejale ja toetuse saajale e-toetuse keskkonnas või oma veebilehel kättesaadavaks;
- 2) pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist avaldama oma veebilehel toetuse saaja nime, toetust saava projekti nime, toetuse summa, projekti maksumuse ja taotluse rahuldamise otsuse kuupäeva;
- 3) mitte avaldama taotluse menetlemise käigus saadud teavet ega dokumente, välja arvatud punkti 2 kohaselt avaldatav teave;
- 4) kontrollima projekti elluviimist ja toetuse kasutamist;
- 5) koguma ja esitama Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile andmeid ja teavet määruse rakendamise käigust ning osalema projektide elluviimise lõppedes mõjuanalüüsi tegemises;
- 6) teavitama Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumit määruse rakendamisega seotud takistustest;
- 7) säilitama toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat alates viimasest maksest.

§ 23. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

(1) EIS teeb toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise otsuse kaalutusõiguse alusel järgmistel juhtudel:

- 1) toetust on makstud abikõlbmatu kulu hüvitamiseks;
- 2) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata määruses või taotluse rahuldamise otsuses nimetatud kohustuse või nõude;
- 3) toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlus või kuulutatud välja pankrot;
- 4) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud.

(2) Toetuse saaja peab maksma toetuse tagasi 60 kalendripäeva jooksul tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

(3) Tagasimakstava toetuse võib tasaarveldada sama projekti raames väljamakstava toetusega.

(4) EIS võib toetuse tagasimaksmist toetuse saaja taotlusel ajatada.

(5) Toetuse tagasimaksmise ajatamiseks esitab toetuse saaja taotluse, milles on märgitud ajatamise vajaduse põhjendus ja soovitud ajatamiskava. Toetuse saaja esitab EIS-i nõudmisel enda majanduslikku olukorda tõendavad dokumendid.

(6) Ajatamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta teeb EIS otsuse kümne tööpäeva jooksul ajatamise taotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib otsuse tegemise tähtaega pikendada mõistliku aja võrra, teavitades sellest toetuse saajat.

(7) Toetuse tagasimaksmist võib ajatada 12 kalendrikuuni ajatamise taotluse rahuldamise otsuse päevast arvates. Põhjendatud vajaduse korral võib EIS kooskõlastatult Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga määrata pikema tagasimaksmise aja.

(8) Ajatamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse võib teha koos toetuse tagasinõudmise otsusega.

(9) Kui toetuse saaja ei tasu osamakseid ajatamiskava kohaselt, võib EIS tunnistada toetuse tagasimaksmise ajatamise otsuse kehtetuks ning nõuda toetuse saajalt toetuse tagasimaksmist 30 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

(10) Toetuse tagasinõudmise ja ajatamise taotluse rahuldamise ning kehtetuks tunnistamise otsus edastatakse toetuse saajale kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates haldusmenetluse seaduse §-des 26–29 sätestatud viisil.

(11) Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul toetuse saaja viimase kohustuse täitmise lõppemisest arvates.

(12) Ebaseaduslik ja väärkasutatud riigiabi nõutakse tagasi konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatud alustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Kuningas
kantsler